

S pravom je, dakle, J. Lecuyer u gore spomenutoj konferenciji zaključio: »Ne može se zanijekati da se nalazimo pred jednostavnijim, jasnijim i bogatijim tekstom nego što ga je dosad imao Rimski pontifikal. Iskreno mislim da je obnova izvršena s najvećom vjernošću načelima i duhu II vatikanskog sabora i da je ne samo kleru nego svima vjernicima pružena obilata pomoć da bolje shvate misiju onih koji su pozvani da Božjem narodu služe kao đakoni, svećenici i biskupi« (»Notitiae« 41, 219). Sa svoje strane dodajemo želju da se ta pomoć što bolje prihvati i upotrijebi jer za njezin uspjeh nije dosta da je samo pružena.

o. Martin Kirigin OSB

KANON MISE I NIRVANA

Naslov je malo neobičan, ali mislim da nije neopravdan. Treba da potakne na razmišljanje. Razmišljanje o našim liturgijskim prijevodima.

Obradovali smo se, kada je bilo javljeno, nakon dugih i dugotrajnih rasprava, da je misni kanon preveden na hrvatski i da je njegova upotreba u liturgiji službeno odobrena.

Prvo razočaranje je nastupilo kod sprovođenja ovog odobrenja. Baš oni, koji su ranije mnogo forsirali prijevode kao da su zaboravili, da su prijevodi odobreni — ne zbog svećenika — nego zbog naroda. I da postoji pravilo, da treba ove tekstove čitati glasno i jasno, da ih vjernici mogu pratiti i razumijeti čak u slučaju da nemaju misala u ruci.

U mnogim mjestima se produžila praksa, da svećenik čita hrvatski kanon tiho, *za sebe*, a narod, još češće samo nekoliko pjevača na horu, pjevaju sasvim nešto drugo.

Kod same konsekracije takav liturg podigne glas, da odmah poslije toga opet ušuti, da mogu drugi dalje pjevati svoje — neliturgijske pjesme.

Postavlja se pitanje: Tko je odobrio da se samo riječi konsekracije izgovaraju glasno, a ostalo da svećenik čita u narodnom jeziku — tiho? Nije li u duhu propisa i direktiva nadležnih vlasti i komisija, da se kanon ne kida: ili cijeli na latinskom ili cijeli na hrvatskom glasno!?!

Ako je pjevana misa, ne bi li bilo logičnije, da svećenik pričekava dok božji narod završi pjevanje »Svet, svet...« ili bi bilo možda prikladnije, da se ne oduljuje i ne kida sveta

radnja, da to lijepo i svečano recitira sav Božji narod? A zatim da svećenik glasno i svečano, kao da je gласnogovornik čitave zajednice (što de facto i jest!), izgovara na narodnom jeziku sve riječi kanona.

Vjernici se sablažnjavaju, jer vlada sada baš u toj stvari prava anarhija: u svakoj crkvi drugačije. Istina je, da prvobitni propisi govore o raznim načinima sudjelovanja, ali to nikako ne znači, da može svatko raditi »po svojoj glavi i samovolji« nego da se u raznim krajevima, prema prilikama (kulturnim — i mogućnostima s obzirom na dovoljni broj liturgijskih knjiga) može početi na više ili manje savršeni način. A nikako ne možemo odobriti, da se čak u istom mjestu postupa različito. Trebalo bi da ordinariji izdaju točnije direktive za svoje područje, ili da se barem svećenici jednog užeg područja, gdje vladaju po prilici jednake prilike, dogovore o jednoobraznom načinu uvođenja novih formi liturgijskih sudjelovanja. Nitko ne može tvrditi, još manje dokazati, da u jednom gradu ili užem seoskom području vladaju kod nas potpuno različiti uslovi — osim u koliko to ovisi o dobroj volji svećenika!

Treba biti svijestan, da je svaka reforma operacija, koja zadaje bolove i rane. Pogotovo na duhovnom području. Vjernici žele da je ono što je sveto — trajno, nepokolebivo — kao što su vječne i nepromjenljive dogme.

Daleko od toga, da se želi time tvrditi, da su reforme nepotrebne (ima ih, nažalost, koji to tvrde i javno propagiraju, da stvaraju još veću pometnju među vjernicima!), nego da treba svaku reformu dobro razmisliti i psihološki pripremiti, kako bi to urodilo onim plodom, za kojim ide reforma u liturgiji. Kod nas u Crkvi reforma nije ni moda ni samo zbog isticanja ili paradiranja, nego zbog koristi duša: da se kraljevstvo božje dublje ukorijeni u dušama; da se jače doživljava blizina Boga i Spasitelja te zajedništvo božjeg naroda.

* * *

Naslovu je dala povod druga činjenica. Iako se prijevod dugo pripremao, ne možemo biti s njim u svemu zadovoljni. No, treba priznati, da nijedna stvar na ovom svijetu nije savršena. Ali je istina i to, da u liturgijskim tekstovima moramo paziti, da bude sve jasno — i bez opasnosti, da se može krivo razumjeti ili tumačiti.